

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3402/2566

นาง ส. กับพวกโจทก์ นาย พ.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1754, ป.วิ.พ. มาตรา 145

ย่อ / หลักกฎหมาย

ป.พ.พ. มาตรา 1754 การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดกระหว่างทายาทด้วยกัน มีอายุความ 1 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย หรือนับแต่เมื่อทายาทโดยธรรมได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย เว้นแต่กรณีตามมาตรา 1748 วรรคหนึ่ง ที่ทายาทคนใดครอบครองทรัพย์มรดกซึ่งยังมิได้แบ่งกัน ทายาทคนนั้นมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้แบ่งทรัพย์มรดกนั้นได้ แม้ว่าจะล่วงพ้นกำหนดอายุความตามมาตรา 1754 แล้วก็ดี สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 1 คดีถึงที่สุดโดยศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกที่ยังมิได้แบ่งระหว่างทายาท คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมผูกพันโจทก์ที่ 4 และจำเลย ซึ่งเป็นคู่ความในคดีดังกล่าวตาม ป.วิ.พ. มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงต้องรับฟังว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 เป็นทรัพย์มรดกของ ผ. ที่ยังมีได้แบ่งปันระหว่างทายาท โจทก์ที่ 4 ซึ่งเป็นทายาทผู้ครอบครองทรัพย์มรดกซึ่งยังมิได้แบ่งปัน ย่อมมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้แบ่งทรัพย์มรดกนั้นได้แม้จะเกิน 10 ปี นับแต่ ผ. เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ทั้งมีผลถึงโจทก์ที่ 1 ถึงที่ 3 และที่ 5 ซึ่งเป็นคู่ความร่วม โจทก์ทั้งห้าจึงสามารถฟ้องแบ่งทรัพย์มรดกจากจำเลยซึ่งเป็นทายาทได้ แม้จะเกิน 10 ปี นับแต่ ผ. เจ้ามรดกถึงแก่ความตาย คดีโจทก์ทั้งห้าสำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 จึงไม่ขาดอายุความ ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 245037 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 2 เป็นที่ดินที่แบ่งแยกออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ 6278 ไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทได้ครอบครองที่ดินพิพาทแปลงดังกล่าวด้วย ซึ่งจะทำให้โจทก์ทั้งห้าสามารถฟ้องขอแบ่งทรัพย์มรดกได้ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับอายุความตาม ป.พ.พ. มาตรา 1754 การที่โจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทของ ผ. ฟ้องแบ่งทรัพย์มรดกที่ดินแปลงดังกล่าวจากจำเลยซึ่งเป็นทายาทด้วยกัน จึงต้องดำเนินคดีภายใน 1 ปี หรือ 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย เมื่อ ผ. เจ้ามรดกถึงแก่ความตายในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2531 โจทก์ทั้งห้าฟ้องคดีในวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 ซึ่งเกินกว่า 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย คดีโจทก์ทั้งห้าสำหรับการฟ้องขอแบ่งมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 245037 จึงขาดอายุความ ทั้งกรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งห้าว่า มีการแบ่งปันทรัพย์มรดกของ ผ. แล้วหรือไม่ เนื่องจากไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ทั้งห้ามีสิทธิในทรัพย์มรดกของ ผ. 2 ใน 3 ส่วน ซึ่งเกินกว่าที่โจทก์ทั้งห้าขอมาเพียงกึ่งหนึ่งนั้นเป็นการพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือไม่ แม้ประเด็นดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยังมิได้วินิจฉัย แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้วจึงเห็นควรวินิจฉัยไปเลยทีเดียวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยอีก เห็นว่า

คำพิพากษา

คดีนี้โจทก์ทั้งห้าฟ้องขอแบ่งมรดกจากจำเลย แม้จะอ้างว่าทรัพย์มรดกมีเพียงครึ่งหนึ่ง แต่ทางพิจารณาได้ความว่า ทรัพย์มรดกมีจำนวน 2 ใน 3 ส่วน การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าทรัพย์มรดกมี 2 ใน 3 ส่วน แล้วแบ่งให้แก่โจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทตามสิทธิที่มีอยู่นั้น จึงหาเกินคำขอไม่ โจทก์ทั้งห้าฟ้องและแก้ไขคำฟ้องขอให้บังคับจำเลยดำเนินการจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์ทั้งห้าลงในโฉนดที่ดิน

เลขที่ 2508 และโฉนดที่ดินเลขที่ 245037 ให้โจทก์ทั้งห้ากับจำเลยมีส่วนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์คนละเท่ากัน หากจำเลยไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลย หากโจทก์ทั้งห้าและจำเลยตกลงกันไม่ได้ให้นำทรัพย์สินดังกล่าวออกขายทอดตลาดนำเงินมาแบ่งให้โจทก์ทั้งห้าจำนวน 5 ใน 6 ส่วนของเงินที่ได้รับ หากจำเลยไม่สามารถปฏิบัติได้ให้ใช้ราคาทรัพย์สินแทนเป็นเงิน 50,390,000 บาท จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์ทั้งห้าลงในที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 และโฉนดเลขที่ 245037 ให้แก่โจทก์ทั้งห้าคนละสองในยี่สิบเจ็ดส่วน หากจำเลยไม่ปฏิบัติให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา หากไม่สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้ให้ประมูลราคาระหว่างกันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้นำที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 และโฉนดเลขที่ 245037 ดังกล่าวออกขายทอดตลาดได้เงินสุทธิเท่าใดให้แบ่งแก่โจทก์ทั้งห้าคนละ 2 ใน 27 ส่วน กับให้จำเลยใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ทั้งห้า โดยกำหนดค่าทนายความ 20,000 บาท ค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษากลับให้ยกฟ้อง ให้โจทก์ทั้งห้าร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมทั้งสองศาลแทนจำเลย โดยกำหนดค่าทนายความรวม 40,000 บาท โจทก์ทั้งห้าฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงในเบื้องต้นรับฟังได้โดยที่ไม่มีคู่ความฝ่ายใดฎีกาโต้แย้งคัดค้านว่า นายผิวกับนางหอม อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาก่อนใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 พ.ศ. 2477 ใช้บังคับ มีบุตรด้วยกัน 8 คน คือ นายทองสุข โจทก์ที่ 2 นางพรพรรณ โจทก์ที่ 3 นายเกษม โจทก์ที่ 4 โจทก์ที่ 5 และจำเลย นายทองสุขถึงแก่ความตายแล้วเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2535 นางทองสุขจดทะเบียนสมรสกับโจทก์ที่ 1 เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2503 ครั้นวันที่ 23 กันยายน 2509 นางหอมซื้อที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 1 จากนายเยื่อนและนายสุวรรณ ต่อมานายผิวกับนางหอมปลูกสร้างบ้านพักอาศัยเลขที่ 4, 4/1 และ 4/2 ลงบนที่ดินแปลงนี้ โดยมีนายผิว นางหอม โจทก์ที่ 4 จำเลย และนายธัญญาพงษ์ ซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ที่ 2 พักอาศัยอยู่ในบ้านเลขที่ 4 โจทก์ที่ 2 พักอาศัยในบ้านเลขที่ 4/1 โจทก์ที่ 5 พักอาศัยอยู่ในบ้านเลขที่ 4/2 เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2536 นางหอมจดทะเบียนแบ่งแยกโฉนดที่ดินในนามเดิมออกไป 2 ไร่ 3 งาน 96 ตารางวา เป็นโฉนดเลขที่ 237128 และขายที่ดินโฉนดแปลงนี้ดังกล่าวให้แก่บริษัท ร. คงเหลือเนื้อที่ในที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 จำนวน 1 ไร่ 3 งาน 77 ตารางวา อันเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 1 ต่อมาเมื่อวันที่ 23 มิถุนายน 2538 นางหอมจดทะเบียนเปลี่ยนชื่อผู้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นจำเลย ส่วนที่ดินแปลงที่ 2 โฉนดเลขที่ 6278 เนื้อที่ 13 ไร่ 3 งาน 70 ตารางวา มีชื่อนายทองสุข โจทก์ที่ 2 และที่ 3 นางสาวรำพรรณ และนายเกษม รวม 5 คน เป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวม ต่อมาเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2503 นายผิวยื่นคำขอใช้อำนาจปกครองผู้เยาว์ทำนิติกรรมแบ่งแยกกรรมสิทธิ์รวมของโจทก์ที่ 3 และนายเกษมออกมารวมจำนวนเนื้อที่ 5 ไร่ 3 งาน 70 ตารางวา ส่วนที่เหลือเนื้อที่ 8 ไร่ คงมีชื่อนายทองสุข โจทก์ที่ 2 และนางสาวรำพรรณถือกรรมสิทธิ์รวม ต่อมาที่ดินในส่วนของโจทก์ที่ 3 และนายเกษม ในวันที่ 13 มกราคม 2504 นายผิวยื่นคำขอรังวัดแบ่งกรรมสิทธิ์รวม เพราะนายผิวกำลังเดือดร้อนเรื่องการเงินเพื่อจะนำไปชำระหนี้สิน และวันที่ 12 พฤษภาคม 2504 นายผิวจัดการจดทะเบียนแบ่งขายที่ดินแทนโจทก์ที่ 3 และนายเกษมให้แก่ผู้อื่น และในวันดังกล่าวโจทก์ที่ 3 ขายที่ดินเฉพาะส่วนของตนให้แก่นางศรีนวล คงเหลือเนื้อที่ 3 ไร่ 1 งาน 38 ตารางวา มีชื่อนายเกษมถือกรรมสิทธิ์ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2518 นายเกษมโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแปลงดังกล่าวในส่วนที่เหลือให้แก่นางหอม ต่อมาวันที่ 21 มกราคม 2540 นางหอมใส่ชื่อเด็กชายยุทธการและเด็กชายชาญรบ ซึ่งเป็นบุตรของนายเกษมเป็นผู้ถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินแปลงดังกล่าว ต่อมาวันที่ 20 ตุลาคม

2541 นางหอมจดทะเบียนให้ที่ดินโฉนดเลขที่ 6278 เฉพาะส่วนของนางหอมพร้อมตึกแถว 2 ชั้น เลขที่ 39/62, 39/63, 39/64, 39/65, 39/66 ให้แก่จำเลย หลังจากนั้นเมื่อวันที่ 26 กันยายน 2544 ที่ดินแปลงดังกล่าวได้ถูกเวนคืนบางส่วนโดยเด็กชายยุทธการและเด็กชายชาญรบได้รับเงินค่าเวนคืนที่ดินไปเรียบร้อยแล้ว และในวันดังกล่าวจำเลยดำเนินการขอแบ่งกรรมสิทธิ์รวมออกจากโฉนดที่ดินเลขที่ 6278 แล้วออกโฉนดใหม่เป็นโฉนดที่ดินเลขที่ 245037 โดยจำเลยมีชื่อถือกรรมสิทธิ์ เนื้อที่ 2 ไร่ 28 ตารางวา ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 2 เมื่อวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2531 นายผิวถึงแก่ความตายด้วยสาเหตุหัวใจล้มเหลวเนื่องจากชราภาพ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2538 นางหอมทำพินัยกรรมเอกสารฝ่ายเมืองยกที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 เนื้อที่ 1 ไร่ 3 งาน 77 ตารางวา ให้แก่จำเลย เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2552 นางหอมถึงแก่ความตายด้วยโรคภาวะติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ วันที่ 1 เมษายน 2562 จำเลยฟ้องขับไล่โจทก์ที่ 4 และนายธัญญาพงษ์ ซึ่งเป็นบุตรของโจทก์ที่ 2 ให้ขนย้ายทรัพย์สินและบริวารออกจากบ้านเลขที่ 4 ในที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 เป็นคดีแพ่งหมายเลขดำที่ พ 784/2562 ของศาลชั้นต้น ที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 และเลขที่ 245037 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทในคดีนี้เป็นสินสมรสระหว่างนายผิวกับนางหอม เมื่อนายผิวถึงแก่ความตาย การสมรสระหว่างนายผิวกับนางหอมย่อมสิ้นสุดลง การแบ่งสินสมรสของนายผิวกับนางหอมซึ่งสมรสกันก่อนประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 5 พ.ศ. 2477 ใช้บังคับ จึงต้องแบ่งกันตามกฎหมายลักษณะพัวเมีย บทที่ 68 โดยฝ่ายชายมีสิทธิในสินสมรสได้ 2 ใน 3 ส่วน ฝ่ายหญิงได้ 1 ใน 3 ส่วน ที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 และเลขที่ 245037 จำนวน 2 ใน 3 ส่วน จึงเป็นทรัพย์มรดกของนายผิว ซึ่งต้องแบ่งปันกันระหว่างทายาทโดยธรรมซึ่งได้แก่ นายทองสุข โจทก์ที่ 2 นางพรพรรณ โจทก์ที่ 3 นายเกษม โจทก์ที่ 4 โจทก์ที่ 5 จำเลย และนางหอมคู่สมรสซึ่งมีสิทธิได้ส่วนแบ่งมรดกเสมือนทายาทชั้นบุตร ส่วนที่เหลือ 1 ใน 3 ส่วน เป็นกรรมสิทธิ์ของนางหอม และนางหอมมีสิทธิจดทะเบียนยกที่ดินส่วนที่ตนมีสิทธิได้รับมรดกของนายผิวและที่ดินในส่วนของตน 1 ใน 3 ส่วน ให้แก่จำเลย คดีมีประเด็นที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งห้าว่า ฟ้องโจทก์ทั้งห้าขาดอายุความหรือไม่ เห็นว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 การฟ้องคดีพิพาทเกี่ยวกับทรัพย์มรดกระหว่างทายาทด้วยกัน มีอายุความ 1 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย หรือนับแต่เมื่อทายาทโดยธรรมได้รู้หรือควรได้รู้ถึงความตายของเจ้ามรดก แต่ต้องไม่เกิน 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย เว้นแต่กรณีตามมาตรา 1748 วรรคหนึ่ง ที่ทายาทคนใดครอบครองทรัพย์มรดกซึ่งยังมีได้แบ่งกัน ทายาทคนนั้นมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้แบ่งทรัพย์มรดกนั้นได้ แม้ว่าจะล่วงพ้นกำหนดอายุความตามมาตรา 1754 แล้วก็ดี สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 1 ข้อเท็จจริงปรากฏตามสำเนาคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 และหนังสือรับรองคดีถึงที่สุดท้ายฎีกาของโจทก์ทั้งห้า ซึ่งจำเลยไม่ได้โต้แย้งว่า ในคดีแพ่งที่จำเลยฟ้องขับไล่โจทก์ที่ 4 กับพวกออกจากที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายกฟ้อง คดีถึงที่สุดโดยวินิจฉัยว่า ที่ดินพิพาทเป็นทรัพย์มรดกที่ยังไม่ได้แบ่งระหว่างทายาท คำวินิจฉัยดังกล่าวย่อมผูกพันโจทก์ที่ 4 และจำเลย ซึ่งเป็นคู่ความในคดีดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ข้อเท็จจริงต้องรับฟังว่า ที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 เป็นทรัพย์มรดกของนายผิวที่ยังมิได้แบ่งปันระหว่างทายาท โจทก์ที่ 4 ซึ่งเป็นทายาทผู้ครอบครองทรัพย์มรดกซึ่งยังมีได้แบ่งปัน ย่อมมีสิทธิที่จะเรียกร้องให้แบ่งทรัพย์มรดกนั้นได้แม้จะเกิน 10 ปี นับแต่นายผิวเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย ซึ่งมีผลถึงโจทก์ที่ 1 ถึงที่ 3 และที่ 5 ซึ่งเป็นคู่ความร่วม โจทก์ทั้งห้าจึงสามารถฟ้องแบ่งทรัพย์มรดกจากจำเลยซึ่งเป็นทายาทได้ แม้จะเกิน 10 ปี นับแต่นายผิวเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย คดีโจทก์ทั้งห้า

สำหรับที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 จึงไม่ขาดอายุความ ฎีกาของโจทก์ทั้งห้าในส่วนนี้ฟังขึ้น ส่วนที่ดินโฉนดเลขที่ 245037 ซึ่งเป็นที่ดินพิพาทแปลงที่ 2 นั้น เป็นที่ดินที่แบ่งแยกออกมาจากที่ดินโฉนดเลขที่ 6278 นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ภายหลังจากที่นายทองสุข โจทก์ที่ 2 และที่ 3 นางสาวราพรรณ และนายเกษมแบ่งกรรมสิทธิ์รวมในที่ดินกันแล้ว คงเหลือนายเกษมแต่ผู้เดียวถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินโฉนดเลขที่ 6278 ส่วนเหลือ เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2518 ซึ่งเป็นเวลาก่อนที่นายผิวเจ้ามรดกจะถึงแก่ความตายนายเกษมได้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 6278 ให้แก่นางหอม ซึ่งต่อมานางหอมได้ใส่ชื่อเด็กชายยุทธการและเด็กชายชาญรบถือกรรมสิทธิ์รวมในที่ดิน และเมื่อมีการเวนคืนที่ดินบางส่วนของที่ดินแปลงดังกล่าว เด็กชายยุทธการและเด็กชายชาญรบเป็นผู้รับเงินค่าเวนคืนที่ดินไป ที่ดินส่วนที่เหลือนางหอมยกให้จำเลย และจำเลยได้ขอออกโฉนดที่ดินใหม่เป็นโฉนดเลขที่ 245037 โดยไม่ปรากฏว่าโจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทได้ครอบครองที่ดินพิพาทแปลงดังกล่าวด้วย ซึ่งจะทำให้โจทก์ทั้งห้าสามารถฟ้องขอแบ่งทรัพย์มรดกได้ โดยไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับอายุความตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1754 การที่โจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทของนายผิวฟ้องแบ่งทรัพย์มรดกที่ดินแปลงดังกล่าวจากจำเลยซึ่งเป็นทายาทด้วยกัน จึงต้องดำเนินคดีภายใน 1 ปี หรือ 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย เมื่อนายผิวเจ้ามรดกถึงแก่ความตายในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2531 โจทก์ทั้งห้าฟ้องคดีนี้เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2562 ซึ่งเกินกว่า 10 ปี นับแต่เมื่อเจ้ามรดกตาย คดีโจทก์ทั้งห้าสำหรับการฟ้องขอแบ่งมรดกที่ดินโฉนดเลขที่ 245037 จึงขาดอายุความ ทั้งกรณีไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ทั้งห้าว่า มีการแบ่งปันทรัพย์มรดกของนายผิวแล้วหรือไม่ เนื่องจากไม่ทำให้ผลของคดีเปลี่ยนแปลงไป ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยว่า คดีโจทก์ทั้งห้าในส่วนนี้ขาดอายุความนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยในผล ฎีกาของโจทก์ทั้งห้าในส่วนนี้ฟังไม่ขึ้น สำหรับประเด็นตามอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ทั้งห้ามีสิทธิในทรัพย์มรดกของนายผิว 2 ใน 3 ส่วน ซึ่งเกินกว่าที่โจทก์ทั้งห้าขอมาเพียงกึ่งหนึ่งนั้นเป็นการพิพากษาหรือสั่งเกินคำขอหรือไม่ แม้ประเด็นดังกล่าวศาลอุทธรณ์ภาค 1 ยังมิได้วินิจฉัย แต่เมื่อคดีขึ้นมาสู่การพิจารณาของศาลฎีกาแล้ว จึงเห็นควรวินิจฉัยไปเลยทีเดียวโดยไม่ต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์ภาค 1 วินิจฉัยอีก เห็นว่า คดีนี้โจทก์ทั้งห้าฟ้องขอแบ่งมรดกจากจำเลย แม้จะอ้างว่าทรัพย์มรดกมีเพียงครึ่งหนึ่ง แต่ทางพิจารณาได้ความว่า ทรัพย์มรดกมีจำนวน 2 ใน 3 ส่วน การที่ศาลชั้นต้นพิพากษาว่าทรัพย์มรดกมี 2 ใน 3 ส่วน แล้วแบ่งให้แก่โจทก์ทั้งห้าซึ่งเป็นทายาทตามสิทธิที่มีอยู่นั้น จึงหาเกินคำขอไม่ อุทธรณ์ของจำเลยส่วนนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยจดทะเบียนใส่ชื่อโจทก์ทั้งห้าลงในที่ดินโฉนดเลขที่ 2508 ให้แก่โจทก์ทั้งห้าคนละ 2 ใน 27 ส่วน หากจำเลยไม่ปฏิบัติให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนา หากไม่สามารถดำเนินการจดทะเบียนได้ให้ประมูลราคากันเอง ถ้าตกลงกันไม่ได้ให้นำที่ดินดังกล่าวออกขายทอดตลาดได้เงินสุทธิเท่าใด ให้แบ่งแก่โจทก์ทั้งห้าคนละ 2 ใน 27 ส่วน นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 1 ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

รังสรรค์ โรจน์ชีวิน · อนันต์ คงบริรักษ์ · ปิยนุช จรุงรัตนา

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) – deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3402/2566>